

Türkiye Cumhuriyeti
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

**Türkiye Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği
(KÜSİ)
Stratejisi ve Eylem Planı
(2015-2018)**

Mayıs, 2015

İçindekiler

SUNUŞ.....	2
KISALTMALAR	4
1. GİRİŞ.....	5
2. POLİTİKA BELGELERİNDE KÜSİ.....	7
2.1. 10. Kalkınma Planı.....	7
2.2. Türkiye Sanayi Stratejisi'nde KÜSİ.....	7
2.3. UBTYS'de KÜSİ.....	7
2.4. BTYK Kararlarında KÜSİ.....	8
3. KÜSİ'YE İLİŞKİN GZFT ANALİZİ ve SORUN ALANLARININ SINIFLANDIRILMASI ..	9
4. KÜSİ STRATEJİK YOL HARİTASI.....	14
4.1. Vizyon, Genel Amaç, Hedefler ve Eylemler.....	14
4.1.1. Vizyon	14
4.1.2. Genel Amaç	14
4.1.3. Hedefler.....	14
4.1.4. Eylemler	15
4.2 Uygulama, İzleme ve Değerlendirme	16
4.3. Eylem Planı.....	18

Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçişte bilimsel ve teknolojik ilerlemenin önemi bugün küresel düzeyde kendini göstermektedir. Bu bağlamda, bilime, teknolojiye, Ar-Ge'ye ve inovasyona kaynak ayıran ülkelerin gerek sosyal ve ekonomik refah sağlama gerekse küresel söz hakkı elde etme açısından diğer ülkelere göre daha üstün konumda oldukları görülmektedir. Bu bakımdan Ar-Ge ve inovasyon ekosisteminin kurulması ve sürdürülebilmesi, ülkelerin teknolojik ve inovasyona dayalı kapasitelerinin geliştirilmesine dolayısıyla kalkınmaya büyük katkı sağlamaktadır. Ekosistemin sürdürülebilmesini teminen kamunun üzerine düşen görev doğrultusunda çeşitli araçların teşvik edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araçların en başında Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliğinin (KÜSİ) geliştirilmesi gelmektedir. Bu çerçevede KÜSİ alanında yol göstericiliğe sahip bir strateji belgesinin kamu tarafından hazırlanması bu alanda gerçekleştirilen ve ileride gerçekleştirilecek girişimlere rehberlik etmesi açısından önemli görülmektedir.

KÜSİ Stratejisi ve Eylem Planı, Ulusal Bilim Teknoloji ve Yenilik Stratejisi'nin (2011-2016) 2014 Yılı Eylem Planındaki "Üniversite-Sanayi İşbirliği Stratejisi'nin hazırlanması" eylemi gereği Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanmıştır. Bu noktada, KÜSİ Strateji Belgesi, ilgili tüm paydaşların katkıları ve işbirliği ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı eşgüdümünde hazırlanmıştır.

Belge hazırlanırken öncelikle 2013 yılı boyunca 26 Düzey 2 Bölgesinde KÜSİ Bölgesel Toplantıları düzenlenmiştir. Toplantılarda bölge illerinin valileri, üniversitelerin rektörleri ve akademisyenlerin yanı sıra Kalkınma Ajansları, Ar-Ge Merkezleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Organize Sanayi Bölgeleri ve Endüstri Bölgeleri yöneticileri ile sanayiciler ve sanayicilerin oluşturduğu sivil toplum kuruluşları temsilcileri yer almıştır. Bu toplantılarda KÜSİ ile ilgili ulusal ve bölgesel konular tartışılmış ve ayrıca katılımcıların konuya ilişkin görüş ve önerilerini alabilmek için bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir.

Toplantılarda 186 panelist görüşlerini belirtmiş olup bunların 82'si rektör; 64'ü sanayici, sanayi organizasyonlarında yönetici ve destek projesi yapan sanayici; 28'i akademisyen ve kamu temsilcisidir. Bu toplantılara her bölgeden ortalama 450-500 kişi olmak üzere toplamda yaklaşık 12 bin kişi katılım sağlamıştır. Toplantılarda ortaya konan görüşler ve anketlerden çıkan sonuçlar her Düzey 2 Bölgesi için raporlaştırılarak kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Yukarıda bahsedilen süreç sonucunda KÜSİ alanında sorunlar ve çözüm önerileri listesi hazırlanarak bu listede önceliklendirme yapılması, ayrıca sorunlar ve çözüm önerilerinden yola çıkılarak eylem önerileri geliştirilmesine yönelik olarak 7 Şubat 2014 tarihinde 132 katılımcıyla Ankara'da KÜSİ Sonuç Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Bu çalıştay kapsamında KÜSİ'nin sorunları ve çözüm önerileri önceliklendirilmiştir.

Yukarıda ifade edilen süreçler ve işlem sonucunda Türkiye Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2015-2018) ortaya çıkmıştır. Bu belge kapsamında KÜSİ'ye ilişkin ulusal vizyonu, "*Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliğini en üst düzeyde uygulayarak ülkemizi yüksek teknoloji üssü haline getirmek*" olarak belirlenmiştir. Belirlenen vizyon altında, sektörün mevcut durumu ve GZFT analizinden yola çıkılarak belgenin genel amacı; "*Ülkemizde Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği'nde paydaşlar arasındaki sinerjiyi artırmak, ulusal inovasyon ekosisteminde bu işbirliğini geliştirmek, sanayimizi rekabet gücü ve katma değeri yüksek, yenilikçi ürünler üretebilen yüksek teknoloji ağırlıklı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmak*" şeklinde belirlenmiştir.

Yukarıdaki amacı gerçekleştirmek üzere KÜSİ'nin güçlü ve zayıf yönleri ile sahip olduğu fırsatlar ve karşı karşıya kaldığı tehditler göz önünde bulundurularak altı temel hedef belirlenmiştir. Bu temel hedefler sırasıyla;

- İletişimde kurumsal yapılanma, iletişim ve algıyı oluşturmak,
- Hukuki düzenlemeleri yapmak,
- Finansal kaynakları ve destek mekanizmalarını geliştirmek,
- Paydaşların idari ve teknik altyapısını geliştirmek,
- Nitelikli işgücünü oluşturmak, insan kaynağını geliştirmek ve eğitim,
- Fikri mülkiyet haklarını (FMH) korumak ve ticarileştirmektir.

Söz konusu hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik ise toplam 31 eylem yer almaktadır.

KISALTMALAR

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
Ar-Ge	: Araştırma ve Geliştirme
BAP	: Bilimsel Araştırma Projeleri
BİS	: Bölgesel İnovasyon Stratejisi
BTGM	: Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü
BTYK	: Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu
ÇSGB	: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
ETKB	: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
FMH	: Fikri Mülkiyet Hakları
GSYİH	: Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
GTHB	: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
GZFT	: Güçlü Yanlar, Zayıf Yanlar, Fırsatlar ve Tehditler
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KİK	: Kamu İhale Kurumu
KİT	: Kamu İktisadi Teşebbüsü
KOBİ	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletme
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KÜSİ	: Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MYO	: Meslek Yüksek Okulu
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
OSBÜK	: Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu
ÖDÖP	: Öncelikli Dönüşüm Programları
San-Tez	: Sanayi Tezleri
SEM	: Sürekli Eğitim Merkezleri
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
TGB	: Teknoloji Geliştirme Bölgesi
TOBB	: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TPE	: Türk Patent Enstitüsü
TÜBA	: Türkiye Bilimler Akademisi
TTO	: Teknoloji Transfer Ofisi
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TZE	: Tam Zaman Eşdeğer
UBTYS	: Ulusal Bilim Teknoloji ve Yenilik Stratejisi
UDHB	: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
ÜSAMP	: Üniversite Sanayi Ortak Araştırma Merkezleri Programı
YÖK	: Yükseköğretim Kurulu
WEF	: World Economic Forum

1. GİRİŞ

Gelişmiş ülkeler inovasyonu teşvik etmek, rekabetçiliği güçlendirmek ve ekonomik büyümeyi hızlandırmak amacıyla kamu yatırımlarını araştırma ve geliştirme için kullanmakta ve her geçen gün bu doğrultuda yeni politikalar geliştirmektedir. Bu hedeflere ulaşmak için uygulanan politikalar, üniversite ve sanayi arasındaki bilgi alışverişini güçlendirmek ve üniversite ile sanayi arasında yeni ilişkiler kurmak üzerine yoğunlaşmaktadır.

Bilgi tabanlı bir ekonomide, üniversite ve sanayi arasındaki ilişki, inovasyonun ve ekonomik gelişmenin anahtar unsurlarındandır. Bu çerçevede kamunun etkin mevzuat ve politikalar yoluyla üniversite ile iş sektörü arasında işbirliklerini kolaylaştırma ve geliştirme gibi önemli görevleri bulunmaktadır.

Günümüzde bilginin transferi için oluşturulmuş çeşitli mekanizmalar sayesinde, zorlu ve karmaşık sorunların çözümü için önemli olan yeni fikir ve yaklaşımlara erişim kolaylaşmakta, bu tür mekanizmaları kullanmak, işletmeler için bir mecburiyet halini almaktadır. Bu noktada sağlanacak işbirlikleri sayesinde işletmeler; danışmanlık, kamu destekli Ar-Ge projeleri ya da nitelikli Ar-Ge personeli istihdamı gibi çeşitli yöntemlerle bilgi transferini sağlayabilmektedir. Dahası birçok işletme, özellikle coğrafi olarak yakın konumdaki üniversiteler ya da araştırma kurumları ile işbirliğine giderek üniversitelerin insan kaynağı ve altyapı imkânlarını kullanma şansı yakalamaktadır.

Üniversiteler ve araştırma kurumları ise sanayi ile oluşturdukları işbirlikleri sayesinde araştırma sonuçlarını uygulamaya dönüştürme ve yeni araştırma alanları keşfetme gibi fırsatlar elde etmektedir. Özellikle temel araştırma ve uygulamalı araştırma sayesinde, bilimsel ve teknolojik bilgi üretimi ve nitelikli personel gelişimini sağlayan üniversiteler için işbirlikleri, aynı zamanda teknoloji transferinin ve üretilen bilginin ticarileştirilmesinin kolaylaşmasını sağlamaktadır. Bu çerçevede bilimsel gelişmenin temel kaynağının üniversiteler, yeni teknolojilerin ve ekonomik gelişmenin temel aktörlerinin de sanayi olduğu düşünüldüğünde bu iki kesimin işbirliğinin önemi anlaşılmaktadır.

Üniversite ve sanayi ilişkileri çeşitli şekillerde tanımlanmış olup, bu ilişkilere farklı yaklaşımlar geliştirilmiştir. Klasik ekonomik yaklaşımlarda üniversite-sanayi işbirliği ve işbirliklerine kamu müdahalesi yeterince tanımlanmazken; özellikle evrimsel ekonomik yaklaşımın geliştirilmesiyle birlikte, üniversite ve sanayi arasındaki ilişkiler daha fazla önem kazanmış, kamu; bilim ve teknoloji politikaları geliştirilmesinde yol gösterici bir rol üstlenmiştir. Bu noktada bilginin kaynağı üniversiteler ile yenilikçi ürünleri üretecek olan sanayi kesiminin devletin destek ve yol göstericiliğinde bir araya gelmeleri önemli bir zorunluluktur. Bu gerçekten hareketle son yıllarda özellikle sanayileşmiş ve küresel pazarlara hitap eden ürünler üreten ülkeler, bu işbirliğini güçlendirmekte ve önemli kazanımlar elde etmektedir. Bu kazanımların sonucu olarak, dünyada pek çok ülke konuya önem vermekte ve çeşitli yasal düzenlemeler ile üniversite ile sanayi arasındaki işbirliğini güçlendirmeye ve geliştirmeye çalışmaktadır.

Leiden Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Merkezi tarafından yapılan uluslararası bir araştırma¹ kapsamında üniversitelerin Üniversite-Sanayi İşbirliği konusundaki yoğunluklarına bakıldığında; bu alanda başı ABD, Japonya, Benelüks ülkeleri ile İskandinav ülkelerinin üniversitelerinin çektiği görülmektedir.

Ülkemizdeki duruma bakıldığında, Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği (KÜSİ) özellikle 1990'lı yıllar ile birlikte önem kazanmaya başlamıştır. 1990'larda geliştirilen Üniversite-Sanayi İşbirliği Merkezleri

¹ http://www.ireg-observatory.org/prezentacije/2010/S4_3_Tijssen.pdf (Brisim Tarihi: 07.05.2015)

Programı kapsamında çeşitli merkezler kurulmuş; söz konusu yapılar 1996 yılında kamu desteğinin kesilmesi neticesinde özel kamu ortaklığına geçerek ayakta kalmıştır. Bununla birlikte, 2000'li yıllarda bu işbirliği modelinin dünyada artan önemi ülkemizde de çeşitli programlarla daha sürekli destekler sağlanmasına yol açmıştır. 2001 tarihli 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile 2008 tarihli 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun bu alanda destekler verilmesine gerekli yasal zemini sağlamaktadır. Bu bağlamda, Sanayi Tezleri Programı (San-Tez) ile Teknogirişim Sermayesi Desteği Programı başlatılmış; ayrıca TGB'lere yönelik muafiyetler belirlenmiştir.

Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) 2014-2015 Küresel Rekabetçilik Raporu²'nda Ar-Ge boyutu içerisinde kullanılan göstergelerden biri de Üniversite Sanayi İşbirliği'dir. Bu bağlamda 144 ülke arasından ilk beş ülke sırasıyla; Finlandiya, ABD, İsviçre, İngiltere ve Singapur'dur. Söz konusu ülkelerin rekabet edebilirlik sıralamasına bakıldığında ise; Finlandiya'nın (5), ABD'nin (3) ve İsviçre'nin (1) ilk beş içerisinde yer aldığı görülmektedir. Bu sonuçlar, küresel rekabet edebilirlik ile Üniversite Sanayi İşbirliği arasında güçlü bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Mevcut raporda Türkiye'nin durumuna bakıldığında ise Üniversite Sanayi İşbirliği göstergesi sıralamasında 61. ve rekabet edebilirlik göstergesinde ise 45. sırada bulunduğu görülmektedir.

Ülkemizin 2023 yılında en büyük on ekonomi arasında yer alma hedefi göz önüne alındığında, ülkemizin Ar-Ge ve inovasyon ekosistemini geliştirmesi önem taşımaktadır. Bu ekosistem dâhilinde doğru mevzuat düzenlemeleri, desteklerin etkin şekilde değerlendirilmesi, aktörler arası ilişkilere dair uygun politikalar belirlenmesi ve en önemlisi tüm kamu kurum ve kuruluşlarının eşgüdüm halinde hareket etmesi önemli bir gerekliliktir. Bu eşgüdümün sağlanabilmesi amacıyla Türkiye'de kamu tarafından pek çok yol haritası ortaya konmaktadır. Bu yol haritalarının temelinde Kalkınma Planları ve BTYK tarafından alınan kararlar yatmaktadır.

Türkiye KÜSİ Strateji Belgesi ve Eylem Planı da KÜSİ konusunda ulusal bir yol haritası belirlemek amacıyla yukarıda ortaya konan sürecin bir gereği olarak hazırlanmıştır.

² http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2014-15.pdf (Erişim Tarihi: 07.05.2015)

2. POLİTİKA BELGELERİNDE KÜSİ

Ülkemizin üst düzey politikaları kapsamında bilim, teknoloji, Ar-Ge ve inovasyon alanları önemli yer tutmaktadır. Son dönemde yenilikçi politikaların belirlenmesi temel hedef olmuş ve bu anlamda da gerek sanayinin gerekse üniversitenin bir araya gelmesinin önemi üst düzey politika belirleyiciler tarafından da kabul görmüştür. Kamu, üniversite ve sanayinin bir araya gelmesinin önemi hakkında ülkemizin politikaları aşağıda anılan stratejik dokümanlarda yer almaktadır.

2.1. 10. Kalkınma Planı

2014-2018 yıllarını kapsayan 10. Kalkınma Planında TGB'lerin sayısında ve sağlanan Ar-Ge ve inovasyon destekleri miktarlarında artış olduğu belirtilmiş; buna karşın araştırma altyapılarının geliştirilmesi, desteklerin etkinleştirilmesi, teknolojik ürün üretme sürecinin ticarileştirme aşamasının güçlendirilmesi, teknoloji transfer arayüzlerinin oluşturulması, inovatif girişimciliğin geliştirilmesi ve imalat sanayinde yüksek teknolojilerin payının artırılması gereğinden bahsedilmiştir. Amaç ve hedefler bölümünde ise Ar-Ge ve inovasyon politikasının temel amaçları arasında; inovasyona dayalı bir ekosistem oluşturularak araştırma sonuçlarının ticarileştirilmesi de yer almaktadır.

Görülebileceği üzere, 10. Kalkınma Planı'nda bilim, teknoloji ve inovasyon bölümü altında KÜSİ'ye vurgu yapılmakta ve KÜSİ'nin geliştirilmesine yönelik politika önerileri sıralanmaktadır.

2.2. Türkiye Sanayi Stratejisi'nde KÜSİ

2011-2014 yıllarını kapsayan ve 27/01/2011 tarihli ve mükerrer 27828 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye Sanayi Stratejisi ve Eylem Planı Belgesi'nin Firmaların Teknolojik Gelişimi başlığı altında 38 no'lu eylem ile San-Tez Programı'nın desteklenmesi, 39 no'lu eylem ile TGB'lerin etkinliğinin ve sayılarının artırılması, altyapıların güçlendirilmesi, 40 no'lu eylem ile Teknolojik Ürün Yatırım ile Tanıtım ve Pazarlama Destek Programları'nın gerçekleştirilmesi, 45 no'lu eylemle TTO'ların yaygınlaştırılması ve 47 no'lu eylemle ise araştırma sonuçlarının ticarileştirilmesi hususlarında girişimler bulunmaktadır.

2.3. UBTYS'de KÜSİ

2011-2016 yıllarını kapsayan Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 15/12/2010 tarihinde gerçekleştirilen 22'nci Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu toplantısında alınan kararla onaylanmıştır. Söz konusu belgenin Eylem Planları kamu kurum ve kuruluşların görüşlerinin alınmasıyla yıllık olarak hazırlanmaktadır.

UBTYS'nin 2013 yılı Eylem Planı'nda KÜSİ'ye yönelik olarak yer alan amaçlar aşağıda listelenmiştir:

Stratejik Amaç D1 "Ar-Ge ve Yenilik Kapasitesinin Güçlü Olduğu Alanlarda Hedef Odaklı Yaklaşımlar" altında D1.1.3 no'lu eylemle bilginin yayılımını ve ticarileştirmesini artırmak amacıyla

paydaşların bir araya geldiği platformların etkinleştirilmesi, disiplinlerarası araştırmaların artırılması ve araştırma sonuçlarının paylaşımının teşvik edilmesi,

Stratejik Amaç D3 “Tabandan Yukarı Yaklaşımlar” altında D3.1.2 no’lu eylemle sanayicilerin ihtiyaçlarına cevap verecek temel ve uygulamalı araştırma projelerinin teşvik edilmesi,

Stratejik Amaç Y2 “Araştırma Sonuçlarının Ticari Ürün ve Hizmete Dönüştürülmesi- nin Teşviki” altında Y2.1.1 no’lu eylemle sonuçlanan araştırma projelerinin sanayiye aktarımını hızlandıracak mekanizmaların oluşturulması (teknoloji transfer finansman modellerinin incelenmesi, sınai mülkiyet haklarının ticarileştirilmesini sağlayacak bir mekanizmanın oluşturulması, üniversite-sanayi işbirliği projelerinin desteklenmesi, ürünlerin tanıtım, yatırım ve pazarlamalarına yönelik projelerin desteklenmesi, Ar-Ge proje pazarlarının düzenlenmesi); Y2.1.3 no’lu eylemle araştırmacıların fikri ve sınai mülkiyet haklarından daha etkin yararlanılmasının sağlanması; Y2.1.5 no’lu eylemle kamu tedarik yönetim sisteminin Ar-Ge ve inovasyon unsurlarını içerecek şekilde iyileştirilmesi; Y2.1.6 no’lu eylemle Ar-Ge ve inovasyona dayalı firma başlangıç desteklerinin teşvik edilerek bilgi ve teknolojilerin ticarileştirilme kapasitesinin artırılması (ön kuluçka modellerinin geliştirilmesi, Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarını destekleyen girişim sermayesi fonlarının etkinleştirilmesi, Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarının fikir aşamasından pazara ulaşmaları evresine kadar geçirdikleri aşamalar dikkate alınarak, bu evrelere uygun aşamalı destek mekanizmalarının tasarlanması, girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması için akademi kurulması),

Stratejik Amaç Y3 “Çok Ortaklı ve Çok Disiplinli Ar-Ge İşbirliği Kültürünün Yaygınlaştırılması” altında Y3.1.1. no’lu eylemle sektörel ve yerel boyutta paydaşlar arasındaki etkileşimleri tetikleyecek Ar-Ge ve inovasyon eksenli işbirliği kültürünün yaygınlaştırılması, Y3.1.7 no’lu eylemle üniversite, sanayi ve/veya kamu kuruluşlarının veya bireysel araştırmacılar arasındaki Ar-Ge işbirliklerini teşvik eden mekanizmalarının daha işlevsel hale getirilmesi amaçlanmıştır.

2.4. BTYK Kararlarında KÜSİ

27 Aralık 2011 tarihinde gerçekleştirilen BTYK’nın 23. Toplantısında KÜSİ bağlamında aşağıdaki kararlar alınmıştır:

- Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarını etkinleştirmek ve sayılarını artırmak amacıyla politika araçlarının geliştirilmesi [2011/103]
- Üniversitede yenilikçiliğin ve girişimciliğin tetiklenmesi amacıyla politika araçlarının geliştirilmesi [2011/104]
- Kamu alımlarının ve kullanım hakkı tahsislerinin yeniliği, yerleşmeyi ve teknoloji transferini teşvik edecek şekilde iyileştirmesi [2011/107]
- Yerli patentlerin lisanslanmasını teşvik edecek politika araçlarının geliştirilmesi [2011/108].

3. KÜSİYE İLİŞKİN GZFT ANALİZİ ve SORUN ALANLARININ SINIFLANDIRILMASI

Ülkemizin KÜSİ alanında sahip olduğu güçlü yönleri tespit etmek, fırsatlardan en üst düzeyde yararlanmak, konunun zayıf yönlerini tespit ederek iyileştirmek, tehditlerin etkisini en aza indirecek şekilde gerekli önlemleri almak ve bu doğrultuda yeni stratejiler geliştirmek amacıyla GZFT analizi yapılmıştır. Bu kapsamda 26 Düzey 2 Bölgesi'nde gerçekleştirilen toplantılarda panelistlerin konuşmalarından, katılımcıların fikirlerinden, anketlerde yer alan öneri kısmına yazılan görüşlerden, TOBB Üniversite-Sanayi İşbirliği 2014 Raporu'ndan ve Bölge Planlarından yararlanılarak bölgelere ait güçlü ve zayıf yönler ile fırsatlar ve tehditler belirlenmiştir. Ardından 26 raporda yer alan GZFT analizleri içerisinde ortak maddeler bir araya getirilmiştir. Söz konusu maddelerin derlenmesi sonucunda Türkiye'de KÜSİ'ye ilişkin GZFT analizi bulguları aşağıdaki şekilde listelenmiştir:

Güçlü Yönler
• İşbirliğinin gerekliliği konusunda paydaşlar arasında güçlü bir görüş birliğinin olması, • Araştırma ve iş dünyası arasında işbirliğini güçlendirici çok sayıda mekanizma ve girişimin bulunması, • Pek çok üniversitenin araştırma altyapı ve kapasitesinin oldukça güçlü olması, • Dersler çıkarmak ve ülkeye özgü başarılı işbirliği mekanizmalarının tasarlanması için örnek alınabilecek başarı örneklerinin bulunması, • İşbirliği mekanizmaları tasarımı ve uygulanması için güçlü bir politik kararlılık olması, • Ülkemizde OSB yapısının gelişmiş ve yerleşmiş olması; bu sayede işletmelerin sektörel ve coğrafi yakınlığı ile ağ bağlantıları oluşturmaları, • Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nın, savunma sanayisini yapılandırması ve tabana yayacak şekilde örnekler oluşturmaları; ayrıca, diğer sektörleri de besleyen ve yüksek teknoloji kullanan, yüksek oranda mühendis ve uzman istihdam edilen bu sektörde gerek üretim gerekse ihracatta önemli başarılar yakalamış olması, bu kuruluşlarda yetişen önemli sayıda uzmanın varlığı ve bunların diğer sektörlerde de yayılması ve örnek olması, • Bölgesel İnovasyon Sistemi'nin (BİS) en önemli aracı olan kümelenme faaliyetlerinin bazı illerde (Ankara, İstanbul, İzmir, Konya, Bursa, Eskişehir vb.) başlaması ve bu konuda farkındalık oluşması.
Zayıf Yönler
• Üniversite, kamu ve sanayi arasında kurumsal ve sürdürülebilir bir yapı olmaması, iletişim kanallarının işlevsel olmaması veya doğru kullanılamaması, • Kurumsal ortak bir çatı, dolayısıyla sürdürülebilir bir diyalog sistematığının oluşturulamaması, • Üniversitenin ve öğretim üyelerinin hangi konuda yetkin olduğunun sanayi tarafınca bilinmemesi, • Sanayinin, üniversitelerden sorunlara yönelik hızlı çözümler beklemesi ve bu konuda vakit kaybetmek istememesi,

- Üniversitelerin projelerde bilimsel yayın, yeni fikir, tez, öğrenci yetiştirme gibi çıktıları gözetirken, sanayinin patent, kâr, ticari ürün, yeni ürün/süreç gibi beklentilerinin olması ve bu durumun beraberinde sorunlar getirmesi,
- Farklı disiplinlerden öğretim üyelerinin birlikte çalışma kültürünün yeterli olmaması, Firmaların üniversiteler ile nasıl iletişime geçecekleri konusunda prosedürü bilmemesi, TTO'ların bütün hizmet alanlarında aktif bir şekilde faaliyette bulunabilmesi için tam zamanlı nitelikli personel istihdamının olmaması,
- Üniversitelerde döner sermaye mevzuatı ile ilgili bazı sıkıntıların yaşanması,
- Akademik birimler veya SEM'ler aracılığıyla sanayiye danışmanlık yapan öğretim üyelerinden döner sermaye (2547 sayılı YÖK Kanunu'nun 58'nci maddesi) kapsamında, % 21 ile % 36 oranında kesinti yapılması ve gelir vergisi ödenmesi gerektiğinden sanayiye verilen hizmetin maliyetinin yükselmesi,
- Devlet üniversitelerinin düşük maaşla kaliteli elemanları üniversitelerde tutamaması ve bu sebeple üniversitelerin istedikleri personeli kuruma istihdam ederken mevzuat engeline takılması,
- Sanayi ile yapılan projelerin öğretim üyelerinin akademik kariyerine olan etkisinin yetersizliği,
- 2547 sayılı YÖK Kanunu ile tüm devlet üniversitelerinin aynı büyüklük ve gelişmişlikte olduğunun varsayılması,
- Yabancı ülkelerle sanayi işbirliğinde üniversitemizin akademik personel ve öğrencilerine yönelik yasal düzenleme bulunmaması,
- Yurtdışı işbirlikleri kapsamında yapılan yurtdışı seyahatlerinde vize sorunlarının olması,
- Ar-Ge Merkezlerine ve TGB'lere yönelik vergi teşviklerinin, firmaların sadece Ar-Ge desteği almak için Ar-Ge yapmalarına ve muhasebe hesapları penceresinden bakmalarına sebep olması,
- San-Tez Programı ve TÜBİTAK desteklerinde projelere okuldan çıkıp sanayiye gitmemiş sadece makalesine bakılıp alanında uzman olmayan hakemlerin atanması,
- San-Tez Programı ve TÜBİTAK desteklerinde projenin yürütülmesi aşamasında aşırı evrak takibinin bulunması,
- TÜBİTAK desteklerinde proje değerlendirme süreçlerinin uzaması,
- Üniversitelerin yeterli desteği alamaması,
- KOSGEB Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı çerçevesinde ödemelerin zamanında yapılmaması nedeni ile iş-zaman planlarının aksaması,
- Proje desteklerinde ülkenin önceliklerinin bölgelere göre tanımlanmasında eksiklikler bulunması,
- KÜSİ'yi desteklemek amacıyla ülkemizde fazlaca programlar bulunmasına rağmen bu programların neredeyse her yıl revizyona girmesi ve sonuçlarının karşılaştırılmaması,
- Destek sağlayan kamu kurumları arasında eşgüdüm eksikliğinin bulunması,
- Kamu tarafından yeterince destek programı yürütülmekte olmasına rağmen, projelerin hazırlanması, yürütülmesi gibi konularda özellikle sanayicilere eğitim verilmemesi,

- Devlet desteği ile alınan birçok makine ve test cihazının, teknik personel yetersizliği yüzünden tam anlamıyla kullanılamaması, Araştırma merkezlerinin yeterli sayıda araştırmacıya ulaşmaması,
- Kamu ve üniversite araştırma merkezlerine yüksek miktarda yatırım yapılmasına rağmen istenilen başarıya ulaşamaması,
- Bazı bölgelerde bölge sanayisine hizmet vermek üzere kurulan laboratuvarların henüz akredite olmaması,
- Üniversite-Sanayi İşbirliği kapsamında kurulan araştırma merkezleri (Bilimsel Uygulama ve Araştırma Merkezi, Laboratuvarlar) için Kalkınma Bakanlığı'ndan ayrı bütçe verilmemesi, eleman temini sağlanmaması,
- Ülkemizdeki ve İstanbul'daki üniversiteler nicelik olarak artmasına rağmen, nitelik yani kalite sorunlarının devam etmesi, yerel/bölgesel problemler ve sanayinin ihtiyaçlarının, üniversitenin araştırma öncelikleri arasında yer almaması,
- Üniversitelerde inovasyona yönelik yapısal revizyonun gerçekleşmemesi, sanayi odaklı bilimsel araştırmaların yapılamaması,
- Üniversitelerde verilen eğitimin uygulamaya dönük olmaması ve teorik yönünün çok baskın olması,
- Üniversitelerde disiplinler arası işbirliğinin yetersizliği,
- Faaliyet gösteren firmaların özgün teknoloji üretimi yerine teknoloji transferini benimsemesi,
- Ülkenin bazı bölümlerinde yeterli sayı ve ölçekte sanayi kuruluşunun bulunmaması,
- İşletmelerin henüz modern kurumsal yapılara, proje odaklı üretim konusunda yeterli deneyim ve tecrübeye sahip olmaması ve bu sebeple üniversite ile işbirliğine sıcak bakmaması,
- Sanayicilerin Ar-Ge'nin sadece geliştirme kısmı ile ilgilendikleri için henüz doktoralı mezunları istihdam edecek seviyede olmaması,
- Sanayide geleneksel aile şirketlerinin çokluğu nedeniyle bu şirketlerin inovasyona açık olmaması,
- Kümelenme kültürünün sanayide gelişmemesi,
- Sanayide Ar-Ge merkezlerinin tam anlamıyla yaygınlaşmaması,
- Ar-Ge merkezi olan firmalarda doktoralı ve doktora üzeri eleman bulundurma konusunda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı teşviklerine rağmen tam zamanlı çalışacak sektörel deneyim sahibi personel bulunmaması,
- Sanayinin sorunlarına çözüm üretecek öğretim elemanlarının sayısının yetersizliği,
- Öğretim elemanlarının, sanayinin sorunlarına cevap verecek kadar uygulama tecrübesine sahip olmaması,
- Sanayide çalışan ve aynı zamanda doktora yapmak isteyenlere ya da üniversitede doktora yaparken sanayide tecrübe kazanmak isteyenlere kariyerlerine ya sanayide ya da üniversitede devam edebileceği ve sadece birini seçebileceği konusunda dayatmaların yapılması ve dolayısıyla, işbirliği yapması beklenen kesimlerin birer karşı taraf olarak birbirlerini konumlandırabilmesi; sürdürülebilir işbirliklerinin oluşmaması,

- Üniversitelerin yüksek lisans, doktora ve proje çalışmalarını işletmelerin sorunlarını çözecek şekilde yapmaması,
- Ar-Ge ve inovasyonun en önemli bileşeni olan insan kaynağının gelişmiş ülkelerle kıyaslanınca geride kalması (Almanya'da her sene 25 bin doktoralı yetişirken, Türkiye'de toplam doktoralı 80 bin),
- Stajyer seçiminde Üniversite-Sanayi İşbirliği'ne gidilmemesi ve öğrencilerin alana uygun staj yeri bulma sıkıntısı yaşaması, sanayide staj sırasında öğrenciye iş öğretilmemesi, stajın kâğıt üzerinde yaptırılması,
- Üniversitelerden mezun olan başarılı ve zeki öğrencilerin üniversitelerde araştırmacı olarak kalmaması, özel sektörde çalışması ya da yurt dışına gitmesi,
- Özellikle KOBİ'lerde nitelikli eleman eksikliğinin bulunması,
- İşbirliği sonucu oluşan fikri mülkiyetin paylaşımı alanında ortak patentin sanıldığı kadar ideal bir çözüm olmaması, özellikle uluslararası mevzuat çerçevesinde ortak patentin yönetimi ve ticarileştirilmesinin oldukça karmaşık bir konu olması,
- Üniversite Sanayi İşbirliği projelerinde öğretim üyelerinin makalelerinde kullanacakları veriler için şirketten izin istemesi zorunluluğunun bulunması,
- Gelişmiş Organize Sanayi Bölgeleri ve üniversitelerin varlığına rağmen ölçek büyütememe, marka yaratamama probleminin bulunması, özellikle sanayide vizyon darlığının görülmesi,
- Girişimcilerin ticarileştirme ve sürdürülebilirlik konularında yetersiz olmaları sebebiyle firmaların uzun ömürlü olmaması,
- Yerli patent başvuru ve tescil sayılarının düşük kalması,
- Sanayicinin patentin ekonomik değeri gibi konularda farkındalık eksikliğinin bulunması,
- Belirli strateji ve uygulamalar geliştirmek için teknoloji tabanlı firma, start-up, teknoloji lisanslama vb. konularda istatistiki bilginin ve etki analizi verilerinin bulunmaması,
- Kamu kurumları tarafından uygulanan program ve girişimlerin daha çok arz odaklı özellikler göstermesi ve talep durumlarının yeterince dikkate alınmamış olması,
- En önemli işbirliği araçlarından olan TGB'lerde firmalar ve akademik araştırmacılar arasındaki işbirliği ile yüksek teknoloji odaklı start-up oluşturma oranının oldukça düşük olması, TGB'lerin işbirliği ve ağıyapı genişliğinin ev sahibi üniversiteler ile sınırlı olması,
- Mevcut akademik düzey ile işbirliği yapabilme kapsamında genel sanayi kapasitesinin yeterli olmaması,
- Orta öğretinden gelen öğrencilerin bilgi donanımının ve düşünsel yapısının özellikle Matematik, Fizik ve Türkçe alanlarında yetersiz olması.

Fırsatlar

- Üniversitelerin ve kamu otoritelerinin, endüstri ihtiyaçları odaklı ve sanayiye de sürece katarak yeni kariyer programları geliştirmesi,

- Ar-Ge Kanunu ile dolaylı ya da dolaysız işbirliğini geliştirici yeni mekanizmaların yürürlüğe girmesi,
- Üniversiteler ve şemsiye kuruluşlarınca işbirliği amaçlı farkındalık oluşturma ve kapasite geliştirme çabalarının giderek yaygınlaşması,
- Özel sektörün toplam Ar-Ge harcamaları içindeki payının giderek yükselmesi ve üniversite Ar-Ge giderleri içinde özel sektör katkısının çoğalması,
- Devletin yeni stratejik alanlarda büyük bütçeli yatırımlar başlatması.

Tehditler

- İşbirliğinde tutucu davranan geleneksel sektörlerin ülkemizde etkin olması,
- Üniversitelerin kurumsal KÜSİ politikalarının henüz oluşmamış olması,
- Beyin göçü,
- Ar-Ge ve inovasyon alanındaki ekosistemin tüm unsurları ile kurulup işletilememesi,
- Dış Ticaret Örgütü ve Avrupa Birliği gibi kuruluşların milli sanayileşme politikamızın uygulanması konusunda (offset, yerli katkı gibi) kısıtlar getirmesi,
- Sanayimizin ihtiyaç duyduğu bazı kritik mal ve teknolojilere (bilgisayar, haberleşme, nükleer, hassas üretim araçları-tezgâhları, elektronik parçalar vb. konularda) sahip olan ülkelerin bu mal ve teknolojilere erişimde ambargolar koyması veya kısıtlar getirmesi,
- Patent araştırmalarımızın yurtdışında yaptırılması nedeniyle; hem ülkemizde gelişen kritik bilgilerin daha araştırma aşamasında iken başka ülkelerin eline geçmesi riskinin oluşması hem de araştırma sürelerinin uzaması.

4. KÜSİ STRATEJİK YOL HARİTASI

4.1. Vizyon, Genel Amaç, Hedefler ve Eylemler

KÜSİ'ye ilişkin müdahale alanları ve hedeflerin belirlenmesinde, mevcut durum ve GZFT analizinden elde edilen tespitler ve orta vadeli ihtiyaçlar kullanılmıştır. Stratejik öncelikleri belirleme sürecinde, KÜSİ'de sistemin ve aktörlerin mevcut durumlarının anahtar noktaları belirlenmiş ve GZFT analizine dönüştürülmüştür. Ardından, GZFT analizindeki noktalar; değer kümelerini güçlü yönler ve fırsatlardan, sorun kümelerini zayıf yönler ve tehditlerden ayırt etmek için, kategorize edilmiştir. Bu noktalardan hareketle konuya ilişkin vizyon ve genel amaç belirlenmiştir. Son olarak, bu vizyon ve genel amaca yönelik olarak altı temel hedef ve otuz iki eylem tespit edilmiştir.

4.1.1. Vizyon

Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği'ni en üst düzeyde uygulayarak ülkemizi yüksek teknoloji üssü haline getirmektedir.

4.1.2. Genel Amaç

Ülkemizde Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği'nde paydaşlar arasındaki sinerjiyi artırmak, ulusal inovasyon ekosisteminde bu işbirliğini geliştirmek, sanayimizi rekabet gücü ve katma değeri yüksek, yenilikçi ürünler üretebilen yüksek teknoloji ağırlıklı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmak.

4.1.3. Hedefler

1. İşbirliğinde kurumsal yapılanma, iletişim ve algıyı oluşturmak
2. Hukuki düzenlemeleri yapmak
3. Finansal kaynakları ve destek mekanizmalarını geliştirmek
4. KÜSİ paydaşlarının idari ve teknik altyapısını geliştirmek
5. Nitelikli insan kaynağını geliştirmek
6. FSMH'yi korumak ve ticarileştirmek

4.1.4. Eylemler

Tespit edilen altı hedefe ilişkin olarak toplam 31 adet eylem belirlenmiştir. Söz konusu eylemler ve bu eylemlerin hangi hedeflerin kapsamında değerlendirileceği aşağıda belirtilmiştir.

1. İşbirliğinde Kurumsal Yapılanma, İletişim ve Algıyı Oluşturmak

1.1 Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği (KÜSİ) Çalışma Grubu oluşturulacak ve etkin çalışması sağlanacaktır.

1.2 İllerde KÜSİ Planlama ve Geliştirme Kurulları oluşturulacak ve kurulların etkin çalışması sağlanacaktır.

1.3 KÜSİ Portalı oluşturulacaktır.

1.4 Üniversitelerde KÜSİ kapsamında bilinçlendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

1.5 OSB'lerde Ar-Ge destekleri, proje yazma ve teknoloji transfer hizmetleri gibi konularda çalışacak birimler oluşturulacaktır.

1.6 KÜSİ Uygulama ve Araştırma Merkezleri'nin üniversitelerde yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

1.7 KÜSİ konularındaki destek programlarının (San-Tez, Teknogirişim Sermayesi Desteği vb.) çıktılarının iyi uygulama örnekleri kamuoyu ile paylaşılacaktır.

1.8 KÜSİ uygulamalarının teşvik edilmesi ve ödüllendirilmesi sağlanacaktır.

2. Hukuki Düzenlemeleri Yapmak

2.1 Akademisyenlerin atama ve yükselme kriterlerinde KÜSİ çerçevesinde yürüttüğü faaliyetler dikkate alınacaktır.

2.2 Öğretim elemanlarını teşvik edecek düzenlemeler yapılacaktır.

2.3 Üniversite döner sermaye sistemi KÜSİ'yi destekleyecek şekilde yeniden düzenlenecektir.

2.4 Akademisyenlerin sanayide çalışabilmeleri, sanayide çalışan nitelikli personelin de üniversitelerde görev alabilmeleri sağlanacaktır.

2.5 Farklı büyüklük ve gelişmişlik düzeyindeki üniversitelerin Ar-Ge fonlarını arttırabilmesini teminen "Kurum Hissesi" sistemi performansla dayalı olarak yapılandırılacaktır.

3. Finansal Kaynakları ve Destek Mekanizmalarını Geliştirmek

3.1 KÜSİ projelerinin etki analizi yapılacaktır.

3.2 Kamu alımlarında sanayi işbirliği projeleri yoluyla teknoloji transferi ve yerlilik oranının artırılması sağlanacaktır.

3.3 KÜSİ işbirliği uygulamalarında sosyal bilimlerin desteklenmesi sağlanacaktır.

3.4 Üniversiteler tarafından desteklenen BAP'larda KÜSİ uygulamalarına öncelik verilecektir.

3.5 İllerin Ar-Ge ve yenilik kapasitelerine ilişkin bir harita oluşturularak bu kapsamda özellikle KÜSİ alanında il bazında politikalar hazırlanmasına zemin sağlanacaktır.

4. KÜSİ Paydaşlarının İdari ve Teknik Altyapısını Geliştirmek

4.1 Üniversitelerin Ar-Ge'ye yönelik kaynaklarının yıllık olarak gelişiminin takip edilmesi amacıyla "Üniversite Toplam Araştırma Fonu" verileri derlenecek ve bu alandaki bütçe hedefleri izlenecektir.

4.2 Araştırma altyapıları sanayinin sektörel ve bölgesel ihtiyaçları dikkate alınarak geliştirilecektir.

4.3 KÜSİ'nin geliştirilmesi amacıyla laboratuvar portalının oluşturulması ve etkin kullanımı sağlanacaktır.

4.4 Yurtdışı burslar, öncelikli alanlar göz önüne alınarak düzenlenecektir.

4.5 Kalkınma Ajansları'nın KÜSİ çalışmalarındaki rolü artırılacaktır.

5. Nitelikli İnsan Kaynağını Geliştirmek

5.1 Kamu, üniversite ve sanayi arasında "İşbirliğine Dayalı Eğitim Modeli" oluşturulacaktır.

5.2 Üniversitelerde yüksek lisans ve doktora programları KÜSİ'yi destekleyecek şekilde düzenlenecektir.

5.3 MYO'larda ihtiyaç duyulan öncelikli programlar açılacak, talep olmayan programlar revize edilecektir.

5.4 Lisans eğitiminin içerisinde girişimcilik, proje geliştirme, sanayi işbirliği projeleri, FSMH ve Ar-Ge yönetimi gibi dersler seçmeli olarak verilecektir.

5.5 Üniversite ile sanayi arasında işbirliği sağlayan proje yapan akademisyenlerin projeye dair yurtiçi ve yurtdışı konferans, seminer giderleri önceliklendirilerek karşılanmasına yönelik bir çalışma yapılacaktır.

6. FSMH'yi Korumak ve Ticarileştirmek

6.1 Sanayiciler, FSMH'nin ekonomik değeri konularında bilgilendirilecektir.

6.2 Teknogirişimcilere yönelik ticarileştirme destek programları geliştirilecektir.

6.3 Kamu destekli Ar-Ge projelerinin sonuçları ve ticarileştirme aşamaları proje süresi bittikten sonra desteği veren ilgili kuruluş tarafından takip edilecektir.

4.2 Uygulama, İzleme ve Değerlendirme

Türkiye Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği (KÜSİ) Strateji Belgesi; kamu, özel sektör ve üniversiteler ile ilgili STK'ların katılımıyla hazırlanmıştır. Eylem planı, eylemlerin hangi kurumlar tarafından, hangi kurumlarla işbirliği içerisinde, hangi sürede gerçekleştirileceğini göstermekte ve eylemin çerçevesini tanımlamaktadır. Eylem planının uygulanmasının izlenmesi; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılacaktır. Bu kapsamda, KÜSİ Strateji Belgesi'nin izlenmesi,

değerlendirilmesi ve gerekli görüldüğü hallerde eylemlerin revize edilmesi görevlerine sahip bir Yönlendirme Kurulu oluşturulacaktır. Eylemlerden sorumlu kurum ve kuruluş temsilcilerinin yer aldığı Yönlendirme Kurulu, gerektiği takdirde eylem planı üzerinde revizyon gerçekleştirebilecektir. Altı aylık aralıklarla toplanacak Yönlendirme Kurulu'nun Başkanlığı; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Bilim ve Teknoloji Genel Müdürü tarafından yürütülecektir. Yönlendirme Kurulu toplantılarına gerektiğinde ilgili diğer kurum ve kuruluşların yetkilileri de davet edilebilecektir.

Sorumlu kurum ve kuruluşlar sorumlu bulundukları eylemlere ilişkin gelişmeleri ilgili kuruluşlarla koordine ederek altı aylık dönemler halinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bildirecektir. Sekretarya tarafından altı aylık dönemler halinde Uygulama, İzleme ve Değerlendirme Raporu hazırlanarak Yönlendirme Kurulu'na sunulacaktır.

4.3. Eylem Planı

HEDEF 1. İŞBİRLİĞİNDE KURUMSAL YAPILANMA, İLETİŞİM VE ALGIYI OLUŞTURMAK

NO	EYLEM ADI	SORUMLU KURULUŞ	İLGİLİ KURULUŞ	SÜRE	AÇIKLAMA
1.1	Kamu Üniversite Sanayi İşbirliği (KÜSİ) Çalışma Grubu oluşturulacak ve etkin çalışması sağlanacaktır.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı, Kalkınma Ajansları, Valilikler, Sanayi Odaları, TÜBİTAK, KOSGEB, TPE, TOBB, TÜBA, OSBÜK, Üniversiteler	Sürekli	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Çalışma Grupları Yönetmeliği kapsamında 25/06/2014 tarihli ve 367 sayılı Bakan Oluru ile KÜSİ Çalışma Grubu Usul ve Esasları hazırlanmıştır. Bu bağlamda, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı himayesinde çalışacak KÜSİ Çalışma Grubu yükseköğretim kurumlarından temsilcilerden oluşturulmuştur. 26 Düzey 2 Bölgesinde KÜSİ çalışmalarının eşgüdümü ve yönlendirmesini sağlayacak olan Çalışma Grubu'nun Düzey 2 Bölge bazındaki toplantılarına yerel idareciler ve Kalkınma Ajansı temsilcileri de davet edileceklerdir. Kamu, üniversite ve sanayi ihtiyaçlar, kapasiteler ve olanaklar bağlamında Bölgelerden seçilen temsilciler Bakanlıkla iletişimde olacaktır. TTO'ların etkin çalışması, TGB'ler, TTO'lar ile OSB'lerde yer alan birimler arasında iletişimin sağlanması, söz konusu birimlerin illerde yer alacak KÜSİ Planlama ve Geliştirme Kurulları ile iletişimlerinin sağlanması yönünde çalışmalar gerçekleştirilecektir. Aktörler arasında işbirliği modelleri oluşturulmasına yönelik rehber doküman hazırlanarak Portala eklenecektir. KÜSİ Çalışma Grubu üyelerince her ay en az bir üniversitede bilinçlendirme toplantısı düzenlenecektir. (Toplantı Sayısı, Rehber Doküman Sayısı)
1.2	İllerde KÜSİ Planlama ve Geliştirme Kurulları oluşturulacak ve kurulların etkin çalışması sağlanacaktır.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	KOSGEB, Üniversiteler, TOBB, Kalkınma Ajansları, TGB'ler, OSB'ler	Sürekli	KÜSİ Planlama ve Geliştirme Kurulları Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın il müdürlükleri bünyesinde oluşturulacaktır. İl müdürlükleri; o ilin yerel idarecilerinin, üniversite üst düzey temsilcilerinin, TGB temsilcilerinin, Kalkınma Ajansı temsilcilerinin, sanayi ve ticaret odaları temsilcilerinin, OSB temsilcilerinin katılacağı, yılda iki defa düzenlenecek ve ilin sanayi sorunlarının konuşulacağı toplantıların da sekretaryasını üstlenecektir. (Toplantı Sayısı)

1.3	KÜSİ Portalı oluşturulacaktır.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Kalkınma Bakanlığı, YÖK, TÜBİTAK, KOSGEB, TPE, KÜSİ'ye yönelik destek sağlayan kamu kurumları, TOBB	Mayıs 2015- Temmuz 2016	Sanayiciye hizmet verebilecek öğretim elemanları, insan kaynağı ve altyapı imkânlarını içeren bir veri havuzu geliştirilecektir. Akademisyen havuzunun yanı sıra nitelikli bir sanayici havuzu da oluşturulacak ve tarafların birbirine ulaşmaları teşvik edilecektir. Bu yapıya staj talebi olan öğrenciler ile sanayicilerin buluşabileceği bir alt alan eklenecek ve başarı hikâyelerine de yer verilecektir. Portalda kamu strateji dokümanlarına ilişkin bilgileri ihtiva edecek modüller yer alacaktır. Söz konusu portal; erişilebilir, kullanıcı dostu ve güncel bir yönetim sistemine sahip olacaktır. Portalda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın, üniversitelerin ve arayüzlerin çalışmalarına da yer verilecektir. (Portalın Tamamlanması)
1.4	Üniversitelerde KÜSİ kapsamında bilinçlendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.	YÖK	Kalkınma Bakanlığı, Üniversiteler, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı.	Sürekli	Üniversitelerin strateji belgelerinde ve yol haritalarında KÜSİ faaliyetlerine yer verilerek üniversitelerde bilinçlendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Bu bağlamda, her ay bir üniversitede bilinçlendirme etkinliği düzenlenecektir. (Faaliyet Sayısı)
1.5	OSB'lerde Ar-Ge destekleri, proje yazma ve teknoloji transfer hizmetleri gibi konularda çalışacak birimler oluşturulacaktır.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	KOSGEB, OSB'ler, OSBÜK	Mayıs 2015- Aralık 2015	OSB'lerde kurulacak veya mevcut kurulu olan söz konusu birimlerin özellikle TGB'lerde TTO hizmeti veren birimlerle iletişim halinde çalışmaları yönünde çalışmalar Eylem 1.2. ile eşgüdüm halinde gerçekleştirilecektir. Bakanlıkça OSB'lere bu yönde organizasyonlarına birim eklenmesi yönünde çalışmalar yapılacaktır. (Birim Sayısı)
1.6	KÜSİ Uygulama ve Araştırma Merkezleri'nin üniversitelerde yaygınlaştırılması ve mevcut merkezlerin daha etkin hale getirilmesi sağlanacaktır.	YÖK	MEB, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı	Sürekli	Üniversitelerde KÜSİ Uygulama ve Araştırma Merkezleri kurulması ve mevcut merkezlerin daha etkin hale getirilmesi, üniversite-sanayi işbirliğinin üniversitelerde kurumsal olarak sahiplenilmesine katkı sağlayacaktır. Bu merkezlerin Teknoloji Transfer Ofisleri ile entegrasyonu ve işbirliği halinde çalışması sağlanacaktır. (Merkez Sayısı)
1.7	KÜSİ konularındaki destek programlarının (San- Tez, Teknogirişim Sermayesi Desteği vb.) çıktılarının iyi uygulama örnekleri kamuoyu ile paylaşılacaktır.	TÜBİTAK	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB, ETKB, Sağlık Bakanlığı, UHDB, GTHB	Sürekli	San-Tez ve Teknogirişim Sermayesi Desteği programları bağlamında iyi uygulama örnekleri kitapçık şeklinde hazırlanarak dağıtılacaktır. (Kitapçık Sayısı)

1.8	KÜSİ uygulamalarının teşvik edilmesi ve ödüllendirilmesi sağlanacaktır.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri, Kalkınma Ajansları	Sürekli	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından her yıl için "KÜSİ Başarı Ödülleri" verilecektir. Bu kapsamda her ilde KÜSİ'nin gelişimine katkı sağlayan; -üniversite personeli -sanayici (firma) ödüllendirilecektir. (Ödüllendirilecek Kişilerin Belirlenmesi)
-----	---	--------------------------------------	--	---------	--

HEDEF 2. HUKUKİ DÜZENLEMELERİ YAPMAK

NO	EYLEM ADI	SORUMLU KURULUŞ	İLGİLİ KURULUŞ	SÜRE	AÇIKLAMA
2.1	Akademisyenlerin atama ve yükselme kriterlerinde KÜSİ çerçevesinde yürüttüğü faaliyetler dikkate alınacaktır.	YÖK	MEB, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Temmuz 2015- Aralık 2018	Özellikle Doçentlik atamasında olmak üzere, akademisyenlerin bilimsel yayın dışındaki faaliyetlerinin (şirket kurmak, patent sahibi olmak, sanayi ile ortak proje üretmek vs.) akademik kariyerlerine olumlu katkıda bulunacak şekilde düzenlemeler yapılacaktır. Ayrıca Profesörlüğe atanmada KÜSİ faaliyetlerine katılanlara öncelik verilmesi yönündeki imkânlar araştırılacaktır. (Düzenleme Yapılması)
2.2	Öğretim elemanlarını sanayi ile işbirliği yapmaya teşvik edecek düzenlemeler yapılacaktır.	YÖK	MEB, Üniversiteler, Maliye Bakanlığı	Mayıs 2015- Ekim 2018	Akademisyenlerin proje yapma performansına göre teşvik edilmelerini sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır.
2.3	Üniversite döner sermaye sistemi KÜSİ'yi destekleyecek şekilde yeniden düzenlenecektir.	YÖK	MEB, Maliye Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı	Mayıs 2015- Aralık 2015	Kamu-üniversite-sanayi işbirliği bağlamında yapılacak Ar-Ge projelerinde görev alan öğretim elemanlarının elde edeceği gelirden daha fazla pay alacak şekilde döner sermaye sistemi revize edilecektir. (Rapor Sayısı, Düzenleme Yapılması)
2.4	Akademisyenlerin sanayide çalışabilmeleri, sanayide çalışan nitelikli personelin de üniversitelerde görev alabilmeleri sağlanacaktır.	YÖK	ÇSGB, MEB, Kalkınma Bakanlığı, TOBB, Mesleki Yeterlik Kurumu	Mayıs 2015- Aralık 2015	Akademisyenlerin sanayide (akademik izin modeline benzer şekilde) geçici olarak çalışmasına ve sanayideki yüksek lisans, doktora personelin üniversitede ders vermesine imkân sağlayacak mevzuat değişikliği yapılacaktır. Buna göre akademisyene kariyerden bağımsız olarak 5 yılda bir 3 ay veya 3 yılda bir 2 ay sanayide çalışabilme olanağı tanınacaktır. (Düzenleme Yapılması)

2.5	Üniversitelerin Ar-Ge fonlarını arttırabilmesini teminen "Kurum Hissesi" sistemi performansa dayalı olarak yapılandırılacaktır.	TÜBİTAK	YÖK, Maliye Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, MEB, Kalkınma Bakanlığı	Mayıs 2015- Aralık 2015	Kurum Hissesi; Ar-Ge projelerinin yürütülmesi aşamasında kurumun olanaklarından faydalanılması karşılığında proje maliyetine bağlı olarak hesaplanan ve ilgili kurumun Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılmak üzere proje bütçesine eklenen tutardır. Ar-Ge'nin üniversitelerde daha önemli hale gelmesi ve üniversitelerin "toplam araştırma fonlarının" gelişmesi için performans kriterleri kullanılarak "Kurum Hissesi" sistemi yapılandırılacak, üniversitelere ve akademisyenlere yönelik teşvikler artırılabilecektir. (Düzenleme Yapılması)
-----	---	---------	--	-------------------------	--

HEDEF3. FİNANSAL KAYNAKLAR VE DESTEK MEKANİZMALARINI GELİŞTİRMEK

NO	EYLEM ADI	SORUMLU KURULUŞ	İLGİLİ KURULUŞ	SÜRE	AÇIKLAMA
3.1	KÜSİ projelerinin etki analizi yapılacaktır.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	TÜBİTAK, KOSGEB	Sürekli	Verilen desteklerin ülkemiz gelişmişliğine olan katkısı ölçülecek ve bu anlamda destek mekanizmalarının güncellenmesi sağlanmış olacaktır. (Analizin Tamamlanması)
3.2	Kamu alımlarında sanayi işbirliği projeleri yoluyla teknoloji transferi ve yerlilik oranının artırılması sağlanacaktır.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı,	Kamu İhale Kurumu, Sağlık Bakanlığı, İlgili Kamu Kurumları	Sürekli	Orta yüksek ve yüksek teknolojiye geçebilmemiz için sanayi işbirliği yoluyla teknoloji transferine ve yüksek teknoloji ürün imaline yönelik çalışmalar yapılacaktır. Bu kapsamda, offsetli kamu alımlarının öncelikle uygulanmasının başarıyı artıracakı düşünülmektedir. (Rapor
3.3	KÜSİ işbirliği uygulamalarında sosyal bilimlerin desteklenmesi sağlanacaktır.	TÜBİTAK	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB, Kalkınma Bakanlığı, Kalkınma Ajansları	Mayıs 2015- Aralık 2015	Sosyal bilimler alanında yapılan Ar-Ge ve inovasyon içeren projelerin de desteklenmesi sağlanacaktır. (Düzenleme Yapılması)
3.4	Üniversiteler tarafından desteklenen BAP'larda KÜSİ uygulamalarına öncelik verilecektir.	YÖK	MEB, Maliye Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı	Sürekli	Üniversitelerde BAP'lar KÜSİ bağlamında gerçekleştirilebilmektedir. Bu şekilde yürütülen BAP'ların artırılmasına yönelik bir çalışma gerçekleştirilecektir. (Rapor Hazırlanması, Düzenleme Yapılması)
3.5	İllerin Ar-Ge ve Yenilik kapasitelerine ilişkin bir harita oluşturularak bu kapsamda özellikle KÜSİ alanında il bazında politikalar hazırlanmasına zemin sağlanacaktır.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	TÜİK, TÜBİTAK, KOSGEB, TPE, Kalkınma Ajansları	Mayıs 2015- Mayıs 2016	İllerin Ar-Ge ve yenilik kapasitelerinin birbirinden farklı olması ve farklı çözümleri çağırması açısından özellikle KÜSİ kapsamında belirlenecek politikalara zemin teşkil etmesine esas olarak bir İller Ar-Ge ve yenilik haritasının oluşturulması çalışmaları yapılacaktır. (Harita Oluşturulması, Rapor Hazırlanması)

HEDEF 4. KÜSİ PAYDAŞLARININ İDARI VE TEKNİK ALTYAPISINI GELİŞTİRMEK

NO	EYLEM ADI	SORUMLU KURULUŞ	İLGİLİ KURULUŞ	SÜRE	AÇIKLAMA
4.1	Üniversitelerin Ar-Ge'ye yönelik kaynaklarının yıllık olarak gelişiminin takip edilmesi amacıyla üniversitelerin "Araştırma Fonu" verileri derlenecek ve bu alandaki bütçe hedefleri izlenecektir.	YÖK	Üniversiteler, Maliye Bakanlığı, TÜBİTAK, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Mayıs 2015- Aralık 2016	Gelişmiş ülkelerde üniversitelerin bütçesinin önemli bir bölümü (%30-40) Ar-Ge fonlarından oluşurken, ülkemizde bu oran % 5 seviyelerindedir. Bu oranın artırılmasını teminen, üniversitemiz her yıl başında toplam bütçeleri içinde "Araştırma Fonu" miktarı ile ilgili hedeflerini belirleyerek YÖK'e gönderecek, yılsonundaki gerçekleştirmeler takip edilerek kaydedilen gelişme izlenecektir. Fon kapsamında kurum içi fonlar, BAP, Rekabete dayalı Ar-Ge fonları (TÜBİTAK, ilgili Bakanlık ve kurumların Ar-Ge fonları ile uluslararası fonlar vd.) kalemlerin gelişimi konsolide bir şekilde gösterilecektir. (Düzenleme Yapılması)
4.2	Araştırma altyapıları sanayinin sektörel ve bölgesel ihtiyaçları dikkate alınarak geliştirilecektir.	Kalkınma Bakanlığı	Üniversiteler, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, TOBB, Kalkınma Ajansları	Sürekli	Sanayinin sektörel ve bölgesel ihtiyaçları dikkate alınarak mevcut araştırma altyapıları iyileştirilecek, gerekli alanlarda yeni araştırma altyapıları kurulacaktır. Bu kapsamda sanayi bölgelerinde de öncelikli alanlarda araştırma merkezleri ve laboratuvarları kurulması değerlendirilecektir. (Yeni Kurulan Araştırma Altyapısı Sayısı)
4.3	KÜSİ'nin geliştirilmesi amacıyla laboratuvar portalının oluşturulması ve etkin kullanımı sağlanacaktır.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, KOSGEB, TSE, OSB'ler, TOBB	Sürekli	Mevcut laboratuvarların KÜSİ'yi geliştirecek şekilde kullanımı sağlanacak ve laboratuvarlara erişimi kolaylaştıracak web portalı hazırlanacaktır. (Portalın Hazırlanması)
4.4	Yurtdışı burslar, öncelikli alanlar göz önüne alınarak düzenlenecektir.	MEB	Üniversiteler, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK, YÖK	Sürekli	Öncelikli alanlarda uzun vadeli nitelikli personel yetiştirme faaliyetleri planlanarak, ilgili alanlarda öncül ülkelerde araştırmacı eğitimi incelenecek ve bunların envanteri güncel olarak tutulup izlenecektir. (Rapor ve Envanter Hazırlanması, Düzenleme Yapılması)
4.5	Kalkınma Ajansları'nın KÜSİ çalışmalarındaki rolü artırılacaktır.	Kalkınma Bakanlığı	Kalkınma Ajansları, YÖK, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Sürekli	Hazırlanan/başvurusu yapılan mali destek projelerinde üniversiteden bir danışmanın yer alması üniversitelerin bölgesel kalkınmaya aktif katılımını sağlayacaktır. Ayrıca KÜSİ'de Kalkınma Ajanslarının da katkısı alınacaktır. (Danışman Belirlenen Kalkınma Ajansı Sayısı)

HEDEF 5. NİTELİKLİ İNSAN KAYNAĞINI GELİŞTİRMEK

NO	EYLEM ADI	SORUMLU KURULUŞ	İLGİLİ KURULUŞ	SÜRE	AÇIKLAMA
5.1	Kamu, üniversite ve sanayi arasında "İşbirliğine Dayalı Eğitim Modeli" oluşturulacaktır.	YÖK	Üniversiteler, Kamu Kurumları, OSBÜK, TOBB, MEB	Sürekli	İşbirliğine Dayalı Eğitim modeli ile lisans eğitimi sırasında öğrenciler üniversitenin yurtiçi veya yurtdışında anlaştığı bir firmada çalışma imkânı bulunmaktadır. Lisans ve lisansüstü öğrencilerine yurtdışı üniversite ve araştırma kurumlarında teknoloji geliştirme konularında ortak proje yürütme imkânları sağlanacaktır. Bu modelde, uygulamanın yapıldığı kamu kuruluşları ve kamu kurumları araştırma merkezleri de staj için öğrencilere olanak sunacaktır. (Model Kurulması)
5.2	Üniversitelerde yüksek lisans ve doktora programları KÜSİ'yi destekleyecek şekilde düzenlenecektir.	YÖK	Üniversiteler, MEB	Mayıs 2015- Aralık 2015	Tematik Sanayi Lisansüstü Programları oluşturulacaktır. Bu kapsamda öğrencilere burs sağlanacaktır. Doktora ve doktora sonrası eğitimin artırılması için ilave destek verilecektir. Kaliteli araştırma faaliyetlerini ancak doktoralılar yapabileceğinden, doktora ve doktora sonrası eğitime ağırlık verilecektir. Doktora ve doktora sonrası eğitim kapsamında öğrencilerin yurtdışı üniversite ve araştırma kurumlarında teknoloji geliştirme konularında ortak proje yürütme olanakları sağlanacaktır. (Çalışma Grubu Kurulması, Düzenleme Yapılması)
5.3	MYO'larda ihtiyaç duyulan öncelikli programlar açılacak, talep olmayan programlar revize edilecektir.	YÖK	Üniversiteler, TOBB, OSB'ler, İŞKUR	Sürekli	Özellikle makine, kalıp, tekstil, CNC, araştırma altyapılarındaki donanım bağlamında ihtiyaç duyulan alanlarda programların açılması ve talep olmayan alanlardaki programların kapatılması sağlanacaktır. Alanlardaki programların KÜSİ'yi teşvik edecek şekilde revizesi sağlanacaktır. (Revizyon Yapılması)
5.4	Lisans eğitiminin içerisinde girişimcilik, proje geliştirme, sanayi işbirliği projeleri, FSMH ve Ar-Ge yönetimi gibi dersler seçmeli olarak verilecektir.	YÖK	MEB, TPE, Sağlık Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı	Sürekli	Lisans eğitimi sırasında öğrencilerin Ar-Ge ve inovasyona katkı sağlayabilme potansiyellerini geliştirmek açısından girişimcilik, proje geliştirme, sanayi işbirliği projeleri, FMH ve Ar-Ge yönetimi dersleri seçmeli olarak verilecektir. (Çalışma Grubu Kurulması, Düzenleme Yapılması)

5.5	Üniversite ile sanayi arasında işbirliği sağlayan proje yapan akademisyenlerin projeye dair yurtiçi ve yurtdışı konferans, seminer giderleri önceliklendirilerek karşılanmasına yönelik bir çalışma yapılacaktır.	YÖK	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK	Sürekli	Üniversite ile sanayi arasında işbirliği sağlayan projelerin yürütücüsü ve projelerde çalışan akademisyen ve öğrencilerin (kamu desteği alanlar hariç) proje konusuyla ilgili olarak yurtiçi ve yurtdışı seminer ve konferanslara katılımlarına yönelik konaklama ve ulaşım masraflarını destekleyen bir çalışma yürütülmelidir. (Düzenleme Yapılması)
-----	---	-----	---	---------	--

HEDEF 6. FSMH'Yİ KORUMAK VE TİCARİLEŞTİRME

NO	EYLEM ADI	SORUMLU KURULUŞ	İLGİLİ KURULUŞ	SÜRE	AÇIKLAMA
6.1	Sanayiciler, FSMH'nin ekonomik değeri konularında bilgilendirilecektir.	TPE	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Üniversiteler, TOBB	Mayıs 2015 Aralık 2019	Sanayici, patentin ekonomik değeri gibi konularda bilgilendirilecek ve bu alandaki başarı öyküleri yaygın olarak paylaşılabilecektir. (Seminer Sayısı)
6.2	Teknoloji girişimcilere yönelik ticarileştirme destek programları geliştirilecektir.	TÜBİTAK	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, KOSGEB	Sürekli	Teknoloji girişimcilerin fikirlerini piyasaya çıkarmaya yönelik ticarileştirme destek programları geliştirilecektir. (Çalışma Grubu Kurulması, Düzenleme Yapılması)
6.3	Kamu destekli Ar-Ge projelerinin sonuçları ve ticarileştirme aşamaları proje süresi bittikten sonra desteği veren ilgili kuruluş tarafından takip edilecektir.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Ar-Ge desteği sağlayan kurumlar, TÜBİTAK, KOSGEB, TPE	Sürekli	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü altında tesis edilen Etki Değerlendirme Daire Başkanlığı marifetiyle kamu destekli Ar-Ge projelerinin sonuçlarının ve ticarileştirme oranlarının takibi yapılacak ve sonuçlar kamu ile paylaşılacaktır. (Rapor Hazırlanması)